

Податкові обов'язки спадкоємців: у кого може виникнути борг перед державою через майно

НОВИНИ | 15 Червня, 2026 | **Оновлено:** 15 Червня, 2026

Автор: [Микола Завтрогляд](#)

ОСТАННІ НОВИНИ

Новини

На Харківщині горе-мать бросила своїх дітей: ей грозит штраф

[Микола Завтрогляд](#) | 15 Червня, 2026

Новини

Путін відмовився від переговорів із Зеленським на саміті G7

[15 Червня, 2026](#)

Новини

Сотні авто на кордоні: черги на КПП чотирьох країн

[15 Червня, 2026](#)

Політика

Податок на покійників: як в Авангарді побудували схему на похоронних послугах

[15 Червня, 2026](#)

Правила оподаткування спадщини в Україні. Фото: Новини.LIVE. Колаж: Новини.LIVE

Багато українців переконані, що **отримання спадщини** від родичів не передбачає жодних додаткових витрат. Проте на практиці все залежить від того, ким саме доводився вам спадкодавець. В деяких випадках отримане майно справді не оподатковується, а в інших – доведеться заплатити державі значні суми.

Про те, яку суму потрібно платити державі при отриманні спадщини та коли людина звільняється від оподаткування, розповідає редакція сайту [Новини.LIVE](#) з посиланням на пояснення юристів YouTube-каналу "Наказ".

Чому ступінь споріднення має значення при оформленні спадщини

Для цілей оподаткування спадщини закон поділяє родичів на різні ступені споріднення:

1. До першого ступеня належать батьки, діти, у тому числі усиновлені, а також чоловік або дружина.
2. До другого ступеня споріднення відносяться рідні брати та сестри, бабусі, дідусі й онуки.

У більшості випадків спадщина, отримана від таких родичів, не підлягає оподаткуванню. Саме тому спадкоємці часто не мають додаткових фінансових зобов'язань під час оформлення майна.

Однак тітки, дядьки, племінники, двоюрідні брати та сестри належать до більш віддалених родичів. Отримання спадщини від них уже передбачає обов'язок сплачувати податки. Аналогічні правила можуть застосовуватися й до інших осіб, яких закон не відносить до найближчих членів сім'ї.

Читайте також:

Саме через цю особливість багато спадкоємців помилково вважають, що успадковане майно автоматично звільняється від оподаткування, а про необхідність подання декларації та сплати податків дізнаються вже після отримання повідомлень від податкової.

Кому та які податки потрібно платити при отриманні спадщини

Якщо спадщина отримана не від родичів першого або другого ступеня споріднення, в українців виникає податковий обов'язок. Для податкових резидентів України діють такі ставки:

- 5% військового збору;
- 5% податку на доходи фізичних осіб (ПДФО).

Таким чином загальна сума податків становить 10% від вартості успадкованого майна.

Наприклад, якщо вартість квартири, будинку чи іншого майна становить 1,5 млн грн, розмір податкових зобов'язань сягне 150 тис. грн. Чим дорожчим є майно, тим більшою буде сума до сплати. Юристи рекомендують заздалегідь враховувати ці витрати, особливо якщо йдеться про нерухомість або інші цінні активи.

Окремі правила встановлені для випадків, коли спадкоємець або спадкодавець має статус нерезидента України. У такій ситуації застосовуються підвищені ставки:

- 18% ПДФО;
- 5% військового збору.

Загальне податкове навантаження становить уже 23% від вартості успадкованого майна.

Наприклад, якщо вартість спадщини оцінюється у 1,5 млн грн, сума податків уже становитиме щонайменше 345 тис. грн.

Фахівці зазначають, що саме спадкові справи за участю нерезидентів потребують особливо уважного підходу, адже помилки в таких випадках можуть коштувати дуже дорого.

Коли платити податки за отриману спадщину в Україні

Виконати податковий обов'язок можна двома способами:

1. Перший варіант – сплатити податки ще до оформлення спадщини у нотаріуса. У такому випадку нотаріус самостійно передає у податкову необхідну інформацію.
2. Другий варіант застосовується тоді, коли податок не був сплачений під час оформлення спадкових прав. Тоді людина зобов'язана подати річну декларацію про майновий стан і доходи.

Подати декларацію можна через електронний кабінет платника податків або безпосередньо в податковій. При цьому важливо пам'ятати про строки. Декларацію необхідно подати до 1 травня року, що настає після отримання спадщини, а сплатити податки – до 1 серпня.

Недотримання цих вимог може призвести до нарахування штрафів, пені та виникнення податкового боргу. За участю нерезидентів податки, як правило, сплачуються ще до нотаріального оформлення спадщини.

Коли вигідніше відмовитися від спадщини

Іноді успадковане майно не є вигідним для спадкоємця. Йдеться, зокрема, про нерухомість, яка потребує значних витрат на утримання, ремонт або знаходиться в місці, де людина не планує проживати.

У таких випадках закон дозволяє відмовитися від спадщини. Для цього необхідно подати відповідну заяву протягом шести місяців з моменту відкриття спадщини. Якщо спадщина не приймається, обов'язок сплачувати податки також не виникає.

Водночас закон не дозволяє прийняти лише частину майна. Спадкоємець не може залишити собі одні об'єкти та відмовитися від інших. Рішення приймається щодо всієї спадщини одразу.

Раніше Новини.LIVE писали, що щоб **заповіт** був законним і його важко було оскаржити, потрібно дотримуватися певних вимог. Одна з них – присутність свідків. У деяких ситуаціях заповіт, складений без них, можуть визнати недійсним.

Також Новини.LIVE розповідали, що після смерті людини її майно та **борги переходять спадкоємцям**. Тобто вони можуть успадкувати не лише цінності, а й фінансові зобов'язання. Проте є важливий нюанс: якщо банк не повідомить спадкоємців про борг у встановлений строк, він втрачає можливість надалі вимагати його повернення.

ЩЕ НОВИНИ

Новини

На Харківщині горе-мать бросила своїх дітей: ей грозит штраф

[Микола Завтрогляд](#) | 15 Червня, 2026

Новини

Путін відмовився від переговорів із Зеленським на саміті G7

[Микола Завтрогляд](#) | 15 Червня, 2026

Новини

Сотні авто на кордоні: черги на КПП чотирьох країн

[Микола Завтрогляд](#) | 15 Червня, 2026

Політика

Податок на покійників: як в Авангарді побудували схему на похоронних послугах

[Микола Завтрогляд](#) | 15 Червня, 2026

ГАРЯЧІ НОВИНИ

Новини

Путін відмовився від переговорів із Зеленським на саміті G7

[15 Червня, 2026](#)

Новини

Сотні авто на кордоні: черги на КПП чотирьох країн

[15 Червня, 2026](#)

Політика

Податок на покійників: як в Авангарді побудували схему на похоронних послугах

[15 Червня, 2026](#)

МАСТ РІД

Новини

Занепад Андріївського узвозу в Києві: активісти б'ють на сполох

[10 Червня, 2026](#)

Новини

Сонце зробило сім викидів: прогноз магнітних бур на сьогодні

[11 Червня, 2026](#)

Новини

Військовий "Боженька" допомагав уникати мобілізації: постане перед судом

[10 Червня, 2026](#)

ПОПУЛЯРНІ КАТЕГОРІЇ

Політика

2017

Фінанси

830

Війна

775

Корупція

526

Міжнародне

474

Статті

261

Новини

169